

Galerie hunt kastner s potěšením přináší samostatnou výstavu brněnské umělkyně Natalie Perkof. Autorka, narozená v roce 1979 české matce a ghanskému otci, studovala malbu na Fakultě umění Ostravské univerzity v ateliéru Daniela Balabána a následně na brněnské FAVU pod vedením Petra Veselého a Petra Kvíčaly, kde v roce 2005 také absolvovala. Výchozím bodem jejího vyjadřování je figurální malba, v níž pracuje výrazně reduktivním způsobem, využívá lapidárních forem, jasných pastelových barev a klade důraz na experimenty s materiálem. Od malby se její tvorba přirozeně přelévá do tvorby objektů, oblasti fotografie, site-specific instalací, grafického designu, scénografie a realizací v architektuře.

Na první samostatné výstavě Natalie Perkof v galerii hunt kastner nazvané *Kabinet miniatúr a rozkoše*, nalezneme bohatě se lesknoucí kočku se dvěma těly, jak pozoruje divoce bující růst pod sebou: sexuální ekologie ovoce, kaktusy, falické a masožravé rostliny rozlézající se ze zlatých pláten umístěných v prostoru galerie. Motiv pokojových rostlin, a zejména pak bonsajů, se v autorčině tvorbě vyskytuje opakovaně. Prostřednictvím své miniaturní formy hovoří tyto rostliny o zastříhování, ořezávání a pečlivém bránění nadměrnému růstu, aby si tak zachovaly svou „přirozenou podobu“, zároveň však jsou jednoznačně umělym dekorativním předmětem. Toto pečlivé zaplétání „přírody“ jako proces tvorby lze přirovnat k tomu, jak se tělo a všechny jeho excesy ořezávají, udržují a přetvářejí k nepoznání podle ustálených norem. Filosofka Judith Butler ve své knize *Gender Trouble* označuje takováto pravidla za *maškarádu*, která je zásadní pro aplikaci genderových norem prostřednictvím pečlivě vynucovaných žitých postupů. Tomuto řádu se vymykají pouze vzkyplnění touhy, její nepředvídatelné výtrysky a kvíření.

Na výstavě *Kabinet miniatúr a rozkoše* jsou taková kvíření a přelévání pozoruhodná. Zdánlivě přímé a sexualizované formy a gesta jsou modifikovány, zadržovány a zastíněny: falický kaktus uzavřený do dlaně, která ho zdánlivě podpírá, ale zároveň nejspíše poukazuje na omezení vyplývající z nezbytného maskulinního pózování. Domáckost pokojových rostlin je významná, ale také plná potěšení a excesů – přestupování hranic je všudypřítomné: vagina se podobá špičatým, nafialovělým chapadlům masožravých rostlin, krásných na pohled, jejichž jediným cílem ale je nalákat hmyz a sežrat ho. Motivy ženské intimity: čerstvé ovoce, zátiší s poličkou expandující prostřednictvím ne-lidských metaforických asociací. Černé kočky, kaktusy, a těla se v autorčině tvorbě vzájemně přetvářejí a ukazují, nakolik je naše pojetí přírody formováno sny, jazykem a mytologií a tím pádem nezvratně svázáno se sexualitou.

Těmito pečlivě uspořádanými situacemi však prosakuje pocit nepohodlí, všude tam, kde se, slovy Natalie Perkof, „připomíná zemitá či zemí živená materiálnost těla.“ Jak říká filosofka Julia Kristeva, naše chápání těla je vždy formováno skrze matku – tělo matky jako primární zkušenost – která je prostřednictvím patriarchálního prizmatu znovu dosazena do imaginárního jako ubohý, dřevý a deformovaný proces stárnutí. V autorčině tvorbě vyplývají zmínky o půdě a zemitosti těla z psychoanalýzy prostřednictvím jemných, rasově orientovaných pojmů z oblasti černošské sexuality. V díle *Manual of Naturalness (Cactus)* je tělo anonymní a skryté, je zakryté jako bílý balík. Průmyslová tkanina, k níž se autorka ve svých nástěnných obrazech opakovaně vrací, působí intenzivně, zdánlivě hmatatelně a luxusně a zároveň skrývá svou roli podkladového materiálu, který při dotyku dráždí pokožku. Tato nejednoznačnost je dále posilována zakrytím, které potlačuje a zároveň i chrání postavu a budí dojem rozlití i kamufláže. Jak říká černošská badatelka Edna Bonhomme, neohraňovaná radost černošské sexuality je roztrhána, pozměněna a redukována většinou, která se snaží ji ovládat jako výstřední a monstrózní. V tomto kontextu je bílá, jako vysoce symbolická barva čistoty, umístěna v protikladu se skrytou postavou pevně vklíněnou do materiálu, a právě zde vzniká autorčino dílo, zpochybňující její sounáležitost a subjektivitu africko-české zkušenosti života v diaspoře, a evokuje se to, jak jsou otázky (ne)viditelnosti inscenovány prostřednictvím pojmu potěšení.

Natalie Perkof sice pracuje prostřednictvím využívání takovýchto motivů skrze okamžiky sebezpochybní a krize, je to ale právě nové uchopení bezprostředních pojmů touhy a erotiky, v nichž se vyjevuje skutečně imaginativní potenciál výstavy *Kabinet miniatúr a rozkoše*. Ve svém eseji *Uses of the Erotic* zastává Audre Lorde názor, že je třeba odmítnout asketické omezení sexuality vnucené patriarchátem, které erotiku využívá proti ženám, a vrátit se k ní jako ke zdroji životní síly a informací. Prostřednictvím jejího oddělení od zploštělého předstírání pornografie se Lorde snaží nalézt duchovní význam erotiky jako mobilizace a odmítnutí strachu provázejícího uvolnění touhy. Takovéto hledání může sice možná působit příliš velkolepě, ale malá gesta, jako například slunečníky na bonsaji, umožňují občas pocítit skutečné potěšení z růstu skrze takto intimní hru. Audre Lorde k tomu říká: „strach z pocitů a jejich působení je luxus, který si mohou dovolit pouze ti, kdo nemají žádný úmysl, což jsou ti, kteří nechtějí být hybateli vlastního osudu.“ Hana Janečková

Rádi bychom poděkovali Ministerstvu kultury České republiky a Magistrátu hl. města Prahy za dlouhodobou podporu našeho programu.